

UCHWAŁA NR2024
RADY GMINY DŁUGOŁĘKA
z dnia2024

w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru i zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 50 ust. 6 i 6a oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), Rada Gminy Długołęka uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała reguluje:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania;
- 2) wymiar i zakres usług opiekuńczych organizowanych w formie usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

§ 2. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich i pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze, w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

2. Zakresem usług opiekuńczych organizowanych w formie usług sąsiedzkich obejmuje się pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

3. Pomoc w formie usług sąsiedzkich może stanowić wyłączną formę pomocy, jak również uzupełnienie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

4. Wymiar usług opiekuńczych organizowanych w formie usług sąsiedzkich nie może przekroczyć 2 godzin dziennie.

§ 3. 1. Usługi opiekuńcze, w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone nieodpłatnie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie osoby wymagającej przyznania usług nie przekracza odpowiednio kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
2. Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze ustala się w zależności od osiąganego dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

Dochód osoby lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności dla osób samotnie gospodarujących wyrażona jako % kosztu 1 godziny usługi	Wysokość odpłatności dla osób pozostających we wspólnym gospodarstwie z rodziną wyrażona jako % kosztu 1 godziny usługi
do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100 % do 130 %	10%	15%
Powyżej 130 % do 160 %	20%	25%
Powyżej 160 % do 190%	30%	35%
Powyżej 190% do 220 %	40%	45%
Powyżej 220 % do 250%	50%	55%
Powyżej 250% do 280 %	60%	65%
Powyżej 280 % do 310%	70%	75%
Powyżej 310% do 340%	80%	85%
Powyżej 340% do 370%	90%	95%
Powyżej 370%	100%	100%

3. Opłata za świadczenie usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich, oraz za świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w danym miesiącu stanowi iloczyn kosztu jednej godziny usług, wskaźnika odpłatności w %, o którym mowa w tabeli w ust. 2 niniejszego paragrafu oraz liczby godzin usług świadczonych w danym miesiącu.

§ 4. 1. Koszt jednej godziny:

- 1) usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich ustala się w wysokości: 21,62 zł,
 - 2) specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się w wysokości: 30,03 zł,
2. Ustala się wskaźnik waloryzacji godzinowego kosztu usług opiekuńczych, usług sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych, na dzień 1 stycznia danego roku, poczynając od 1 stycznia 2025 roku, w wysokości stanowiącej procentowy

wskaźnik wzrostu wynagrodzeń, określony Zarządzeniem Wójta Gminy Długołęka w sprawie opracowania materiałów planistycznych na dany rok.

§ 5. Odpłatność za usługi opiekuńcze, w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszona jest na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce w terminach ustalonych w decyzji administracyjnej.

§ 6. Usługi opiekuńcze organizowane w formie usług sąsiedzkich rozliczane są na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce z wybraną i zaakceptowaną osobą do świadczenia usług sąsiedzkich, po przedłożeniu przez nią karty czasu pracy potwierdzającej wykonanie usług we wskazanej w decyzji liczbie godzin oraz rachunku.

§ 7. Na wniosek osób wskazanych w art. 102 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, osoba korzystająca z usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich lub korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych może być zwolniona częściowo lub w całości z ponoszenia opłat za określony czas korzystania z usług w przypadku:

- 1) zdarzenia losowego;
- 2) gdy więcej niż jedna osoba w rodzinie wymaga pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich lub specjalistycznych usług opiekuńczych,
- 3) gdy osoba lub rodzina ponosi miesięczne wydatki na zakup leków, artykułów higienicznych lub pielęgnacyjnych, na leczenie i rehabilitację lub potrzeby mieszkaniowe w wysokości przewyższającej 50% ich dochodu,
- 4) jeżeli osoba wymagająca pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich, lub specjalistycznych usług opiekuńczych, nie wyraża zgody na ich przyjęcie, w związku z obowiązkiem uiszczania odpłatności, a nieudzielenie pomocy może realnie spowodować zagrożenie zdrowia lub życia tej osoby.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Długołęka.

§ 9. Traci moc uchwała nr XXXVIII/440/21 Rady Gminy Długołęka z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania.

§ 10. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Ewelina Walczak-Pelc

Uzasadnienie

Na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również tryb ich pobierania.

Jednocześnie przepis art. 50 ust. 1 a ustawy o pomocy społecznej stanowi, że usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą być przyznane w formie usług sąsiedzkich. W myśl zaś przepisu art. 50 ust. 6a ustawy w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Obowiązująca uchwała nr XXXVIII/440/21 Rady Gminy Długołęka z dnia 22 grudnia 2021 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat oraz trybu ich pobierania odnosi się do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych. Brak w tej uchwale regulacji dotyczącej usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich, albowiem regulacje tej formy usług zostały wprowadzone do ustawy o pomocy społecznej ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 1 listopada 2023 r.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej i wprowadzeniu usług opiekuńczych zaszła konieczność podjęcia nowej uchwały, która określa:

- szczegółowe warunki przyznawania usług opiekuńczych, w tym organizowanych w formie usług sąsiedzkich, i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**§2 ust. 1 i 3 uchwały**);
- szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**§ 3, 4 i 5 uchwały**);
- szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za usługi opiekuńcze w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**§7 uchwały**);
- tryb pobierania opłat za usługi opiekuńcze w tym organizowane w formie usług sąsiedzkich, i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (**§5 uchwały**);

- wymiar i zakres usług sąsiedzkich (§2 ust 4 uchwały – wymiar; §2 ust. 2 uchwały – zakres);
- sposób rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich (§6 uchwały).

Wprowadzenie usług sąsiedzkich przyczyni się do rozwoju usług społecznych, głównie dla osób starszych, które wymagają np. pomocy przy zrobieniu zakupów, sprzątnięciu mieszkania, a jeszcze nie wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki.

Świadczenie usług opiekuńczych przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia zagwarantuje także większą elastyczność udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb. Świadczone wsparcie w formie usług sąsiedzkich o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający w stosunku do opieki sprawowanej przez rodzinę będzie stanowiło odciążenie członków rodziny, którzy na co dzień sprawują opiekę nad np. osobą niepełnosprawną lub seniorem.

Ustawa przewiduje, że usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Natomiast usługi te może wykonywać osoba pełnoletnia, zamieszkująca w najbliższej okolicy osoby, której udzielone jest wsparcie.

Z możliwości świadczenia usług sąsiedzkich wykluczono członków rodziny, w rozumieniu ustawy o pomocy społecznej, tj. osoby wspólnie zamieszkujące oraz gospodarujące niezależnie od więzi prawnych łączących te osoby, jak również osoby, na których może ciążyć obowiązek alimentacyjny (małżonek, krewni w linii prostej oraz rodzeństwo).

Organizator usługi gmina – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce będzie obowiązany do przeprowadzenia szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla osób wykonujących usługi sąsiedzkie. Osoba świadcząca usługę sąsiedzką ma zostać zaakceptowana przez beneficjenta tej usługi, co docelowo ma usprawnić świadczenie tego rodzaju wsparcia, jednak nie oznacza to bezwzględnej konieczności „zatrudnienia” osoby wskazanej przez beneficjenta tej formy pomocy.

Dodatkowo wskazać należy, że dla jednostek samorządu terytorialnego, które zdecydują się na realizację usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich zaproponowano wsparcie w postaci programu mającego na celu dofinansowanie tych usług – w ramach „Korpusu Wsparcia Seniorów”. Należy zaznaczyć, że usługi sąsiedzkie są formą usług opiekuńczych, a obecnie samorządy przeznaczają środki finansowe na realizację usług opiekuńczych.

izabela przewrocka-szczotka
adwokata

PIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długołęce
Zuzanna Walczak-Petc